

Villkorade avtal

Beslutsunderlag

Datum: 2023-10-05

Diarienummer: 20-2023-0331-1

Handläggare: Jennie Sjöstedt

Telefon: 072-0049139

E-post: jennie.sjostedt@goteborgenergi.se

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg Energi Nät AB

Jag föreslår att styrelsen för Göteborg Energi Nät AB beslutar att:

1. Alla nyanslutningar och förfrågningar om effektökningar på 1MW eller mer villkoras, så att GENAB vid kapacitetsbrist kan begära nedreglering på den del som överstiger 1MW i enlighet med nedan presenterade inriktningar
2. VD ges mandat att fastställa avtalsvillkor i den mån de inte avviker i väsentlig grad från bifogat avtalsutkast (Bilaga A, Bilaga B och Bilaga C)
3. VD ges mandat att fastställa Styrdokument kopplade till inriktningar för villkorade avtal i den mån de inte avviker i väsentlig grad från utkast i Bilaga D
4. VD ges mandat att fastställa tidplan för införande av villkorade avtal

Sammanfattning

GENAB står inför en period där effektbehovet förväntas öka i en större takt än tilldelningen ifrån överliggande nät ökar och en risk för kapacitetsbrist prognosticeras. Utifrån det principiella beslut som fattats om hur kapacitetsbrist ska motverkas föreslås nu utformningen av Villkorade avtal. De regulatoriska förutsättningarna för villkorade avtal är inte helt tydliga vilket gör det utmanande och villkoren kan komma att behöva förändras i takt med att föreskrifter kommer på plats. Förslaget är att villkorade avtal skall implementeras på alla nytillkommande anslutningar eller förfrågningar om effektökningar på över 1 MW i uttagseffekt och att den överskjutande delen skall regleras ned av kunder på begäran av GENAB vid en eventuell driftsituation då GENAB riskerar kapacitetsbrist och inga andra åtgärder är tillräckliga.

Bilagor

- A. Utkast avtal om nätanslutning och överföring av el
- B. Utkast tillägg till avtal om nätanslutning och överföring av el
- C. Utkast Kommunikationsprotokoll villkorade avtal, Telefon
- D. Utkast Styrdokument återgång till ovillkorade avtal
- E. Utkast Ansökan om metodgodkännande för villkorade avtal
- F. Begreppslista

Ärendet

Ärendet avser ett beslut om att GENAB skall börja tillämpa villkorade nätavtal för uttag av effekt för tillkommande nätanslutningar och förfrågningar om effektökningar, samt om att de villkor som anges i de bilagda avtalen är de villkor GENAB skall tillämpa i sådant fall. Ärendet föranleds av att ett sådant beslut i ärendet med diarienummer 20-2023-0512 fattas så att villkorade avtal blir aktuellt.

Beskrivning av ärendet

GENAB står inför ett prognostiserat effektuttag av aktiv effekt som ökar snabbare än vad tilldelning ifrån överliggande nät ökar och en risk för kapacitetsbrist prognosticeras. Läsaren hänvisas till ärendet med diarienummer 20-2023-0512 för en mer ingående beskrivning av kapacitetsläget, samt dess möjliga lösningar. Som en aktiv DSO, och utifrån den nya lagstiftningen som gäller från 1 juli 2022, har GENAB ett ansvar att ej neka nyanslutningar eller utökningar på grund av nätkapacitetsbrist och att anskaffa nödvändiga stöd- och flexibilitetstjänster för att klara sitt uppdrag utöver att bygga ut nätet. Ett verktyg som kan användas är så kallade villkorade avtal. Villkorade avtal innebär att elnätsföretaget ansluter en kund eller ökar dess effektuttag till vilken man inte kan garantera uttaget av effekt under alla förhållanden. Den villkorade anslutningen kommer med ett antal villkor rörande åtagande i de fall Elnätsföretaget bedömer att kapaciteten i nätet inte är tillräcklig.

GENAB bedömer att villkorade avtal är ett av verktygen som behöver användas för att kunna ansluta fler kunder i nätet på ett säkert sätt och nå ett bättre nätutnyttjande.

Bakgrund

Enligt GENAB:s prognoser kommer kapacitetsläget i GENAB:s nät bli ansträngt i närtid. Aktivt arbete pågår med flertalet åtgärder för att förbättra kapacitetsläget, men prognoserna pekar på att det inte är möjligt att ansluta fler kunder på ett traditionellt sätt utan att öka risken kring leveranssäkerheten till befintliga kundkollektiv.

Det finns en utvecklad åtgärdsstrappa för att motverka risken för kapacitetsbrist med flera olika typer av åtgärder där Villkorade avtal är det sista steget av åtgärder.

I dess nuvarande form är villkorade avtal att betrakta som en relativt ny företeelse, GENAB och andra nätbolag har tidigare haft så kallade avbrytbara abonnemang men dessa har vissa andra förutsättningar än villkorade avtal. Villkorade avtal kan också liknas vid "Manuell förbrukningsfränkoppling" som Svenska Kraftnät har som verktyg vid effektbrist i elsystemet för att säkra upprätthållande av el till samhällsviktiga funktioner. Eftersom företeelsen med villkorade avtal är relativt ny har lagar och förordningar inte helt hängt med i utvecklingen. Under 2023 släppte Energimarknadsinspektionen (Ei) en rapport som tydliggjorde deras syn på villkorade avtal Ei R2023:08.

Regulatoriska och Juridiska förutsättningar

GENAB har en skyldighet som nätbolag att

- Ansluta den som begär anslutning enligt ellagen 4 kap 1§
- Överföra el på icke objektiva och diskriminerande sätt 4 kap 16§
- Ansluta den som begär inom rimlig tid. Två år anges som rimlig tid, 4 kap 5§

Ett nätbolag får gör avsteg ifrån anslutningsplikten om det:

1. saknas ledig kapacitet och inte finns förutsättningar att åtgärda kapacitetsbristen på ett sätt som är samhällsekonomiskt motiverat utan att förstärka ledningen eller ledningsnätet, eller
2. finns andra särskilda skäl.

Elmarknadsförordningen artikel 13 beskriver hur ett nätbolag skall hantera omdirigering¹. Där beskrivs att omdirigering med hjälp av marknadsbaserade alternativ alltid skall väljas i första hand. Men att undantag får göras om något av följande villkor är uppfyllt

- a) Inget marknadsbaserat alternativ är tillgängligt.
- b) Alla tillgängliga marknadsbaserade resurser har använts.
- c) Antalet tillgängliga kraftproduktionsanläggningar, energilagringsanläggningar eller anläggningar för efterfrågefleksibilitet i området och lämpliga för tillhandahållande av tjänsten är för lågt för att säkerställa effektiv konkurrens.
- d) Den aktuella nätsituationen leder till överbelastning på ett så regelbundet och förutsebart sätt att marknadsbaserad omdirigering skulle innebära regelbunden strategisk budgivning, vilket skulle öka den interna överbelastningsnivån, och den berörda medlemsstaten har antagit en handlingsplan för att hantera denna överbelastning eller säkerställer att den tillgängliga minimikapaciteten för handel mellan elområden är i enlighet med artikel 16.8.

Detta ger utrymme för att kunna nyttja villkorade avtal där GENAB beordrar kunden att styra ner uttaget i de fall då kapacitetsbrist uppstår och andra åtgärder är uttömda.

Ellagen 4 kap 46 § säger att *Ett nätföretag får inte ingå avtal i frågor om anslutning till elnätet eller överföring av el förrän de metoder som ska användas för att utforma avtalsvillkoren har prövats av nätmyndigheten. Prövningen ska dock inte omfatta metoder för att utforma avgifter för anslutning eller överföring.* GENAB har förberett ett underlag för metodgodkännande och ska skicka in en ansökan om metodgodkännande till Ei utifall styrelsen fattar beslut om införandet av villkorande avtal. Utkast till metodgodkännandet finns som bilaga till denna handling.

¹Omdirigering beskrivs som "en åtgärd, inbegripet begränsning, av tilldelad kapacitet som aktiveras av en eller flera systemansvariga genom att ändra produktionsmönstret eller belastningsmönstret, eller båda, för att ändra fysiska flöden i elsystemet och minska en fysisk överbelastning eller på annat sätt säkerställa systemsäkerhet."
Elmarknadsförordningen Artikel 2

Särskilt om utkast till nätkod för efterfrågefleksibilitet

Den 29e september 2023 kom DSO Entity och ENTSO-E med ett första utkast till en nätkod för efterfrågefleksibilitet. Som utkastet är formulerat nu kan det få inverkan på hur villkorade avtal skall och får användas i framtiden.

Detta utkast är nu ute för öppen remiss, och i mars 2024 kommer beslut om nätkoden tas. Därefter kommer nationella riktlinjer tas fram och inom två år ska det som sägs i nätkoden implementeras. GENAB följer denna utveckling noggrant och upplägget med villkorade avtal kan komma att förändras under tiden för att stämma överens med nätkoden.

Prognosernas osäkerhet

Att göra prognoser för behovet av effekt är komplext, prognoserna bygger på dialoger med kunder kring deras förväntade framtida effektbehov samt ett antal antaganden kring bland annat energieffektivisering, stadsutveckling och elektrifiering av transporter. Utöver detta är prognosen väderberoende. Som ett exempel kan en grad kallare utetemperatur under höglasttid innebära ett ökat effektbehov på ca 10 MW² i GENAB:s nät. Konjunkturen och dess utveckling är ytterligare en faktor som kan påverka prognosen då en svag konjunktur kan innebära förseningar av så väl industri som stadsutvecklingsprojekt.

Från erfarenhet så vet GENAB att kunder överskattar sitt effektbehov, vilket prognosen har anpassats efter. GENAB har även anpassat anslutningsdatumerna till sådant att det är ett datum som förväntas vara realistiskt.

Processen för att nå fram till föreslagna avtal och avtalsbilagor

Att ansluta med villkorade avtal är en kompromiss där flera aktörers intresse måste vägas mot varandra bland annat,

- Den anslutande kunden
- Befintligt kundkollektiv
- Tillkommande kundkollektiv
- Nätbolaget
- Regionen och staden
- Tillsynsmyndigheten

Ofta står aktörernas intressen mot varandra, en anslutande kund vill troligen ha villkor som ger så bra förutsättningar som möjlig för kunden att klara sina åtaganden, medan tillkommande kundkollektiv vill att förutsättningarna är sådana att även tillkommande kunder får kapacitet.

För att fånga in så många aspekter som möjligt har arbetsgruppen beaktat den tillgängliga litteratur som finns och haft dialoger med kunder som kan komma att

² Genom att kolla på det samlade uttaget ur GENAB:s nov-mar 2022 och 2021 kl 12-19 ser man ett temperaturberoende på ca 12 MW per grad ner till ca minus 9 grader

villkoras utifrån aktuell anslutnings- och utökningsförfrågan. Vidare har ett antal möten hållits i processen, dels med nätbolag i liknande situation dels med tillsynsmyndigheten.

Processen har avslutats med att ett antal möten har hållits internt på GENAB där representanter från olika berörda avdelningar har deltagit. Under dessa bestämdes ett antal viktiga inriktningsförslag, vilket har resulterat i de föreslagna avtalen

(Bilaga A och Bilaga B) och deras bilaga Bilaga C. I nedanstående stycke har de viktigaste inriktningarna sammanfattats och motiverats.

Vilka kunder ges Villkorade avtal

Det fastställdes som förslag att GENAB skall använda en effektgräns som avgör om en kund får villkorat avtal eller inte, samt att det endast är den överskjutande effekten som får styras ner vid behov. Det föreslogs att gränsen skulle gå vid 1MW för högspänning och lågspänning. Gränsen gäller abonnemangsökningar för befintliga kunder, samt nyanslutningar och den gäller varje anslutningspunkt/abonnemang. Det har ingen betydelse vart i GENAB:s nät man ansluts.

Motivering

Effektgräns föredrogs framför kundsegmentering då det senare skulle kunna leda till svåra frågor om vilket kundsegment en kund skulle hamna i. Gränsen på 1 MW motiverades med att det är de större lasterna, så som tillkommande laster över 1 MW, som har större påverkan på kapacitetsbehovet.

Kommunikation med kunder vid begäran om nedreglering

Telefon skall användas som inledande kommunikationsväg. Begäran om nedreglering skall ske med två telefonsamtal med 10 min mellan samtalen, kunden får även en skriftlig bekräftelse i form av ett SMS. Det är den skriftliga bekräftelsen som är den bindande begäran om nedreglering.

Det är kundens ansvar att se till att GENAB har uppdaterade och korrekta kontaktuppgifter till kunden. Förutsättningen för kommunikation beskrivs i Bilaga C.

Motivering

Valet av telefon motiverades med att detta är något som kan implementeras direkt, alla andra alternativ behöver någon form av utveckling, vilket kommer att ta tid och riskerar att försena en implementering.

Möjlighet att uppdatera kommunikation med kunder vid begäran om nedreglering

För att framtidssäkra avtalen så föreslås det att avtalen skall formuleras så att GENAB ensidigt har rätt att uppdatera förutsättningarna för kommunikationen, och att kunder i det fallet har nio månader på sig att implementera erforderliga ändringar.

Motivering

GENAB måste framtidssäkra kommunikationen då de kunder som ansluts med villkorade avtal riskerar att vara villkorade i många år framöver. Utvecklingsprojekt kring styrning och kontroll av olika kapacitetshöjande åtgärder och verktyg pågår och GENAB behöver ha möjligheten att uppdatera villkoret för kommunikationsväg.

Tid från signal till nedreglering

Det beslutades att alla kunder skall få minst två timmars förvarning innan de behöver nå den avtalade effektnivån.

Motivering

Tidigt i processen togs ett inriktningsförslag fram att GENAB inte bör ha någon segmentering mellan kunder när det kommer till villkorade avtal, vilket leder till att alla kunder skall få lika lång tid på sig att reglera ned sin förbrukning. Väljs en för lång tid innan nedreglering riskerar det att leda till att fler begäranden om nedreglering än nödvändigt görs på grund av osäkerheter i prognos. Väljs en för kort tid riskerar kunderna att inte kunna reagera på signal. Två timmar ansågs vara en kompromiss mellan dessa tidsperspektiv och en rimlig tid inom liknande spann som brukas i branschen.

Påföljd vid avtalsbrott

På grund av tekniska förutsättningar saknar GENAB möjlighet att fränkoppla delar av en kunds anläggning. Därför krävs det incitament att följa uppmaningen om begäran om nedreglering. Det har diskuterats tre typer av möjliga påföljder vid avtalsbrott; vite, skadestånd, samt förlora rätten till anslutningen.

Förslaget är att det vid varje avtalsbrott skall utgå ett vite som motsvarar 10% av föregående års totala elnätstkostnad för anslutningen, dock lägst 60 000 kronor. Samt att om kunden trots upprepade uppmaningar inte reglerar ned uttaget av effekt kan GENAB komma att bryta all överföring av el till kundens anläggning under den tid som det råder effektbrist i Elnätsföretagets elnät.

Motivering

I samråd med GENABs bolagsjurist är slutsatsen att vite är att föredra framför skadestånd. Dock antas inte enbart vite vara en tillräckligt kraftig signal för att påverka alla kunder, speciellt de med väldigt hög alternativkostnader för nedreglering. Därför föreslås att bortkoppling kan bli aktuellt om kunden inte hör samman uppmaningen om nedreglering. Detta för att funktionen med villkorade avtal faktiskt ska fylla sin funktion.

Det är GENAB:s tolkning att bortkoppling vid upprepade uppmaningar är okej men, GENAB väntar in Ei:s metodgodkännande, för att se om de har någon synpunkt på detta.

Principer för turlista-hantering samt återgång till ovillkorade avtal

GENAB föreslår att kunders förfrågningar rörande effektökningar eller nyanslutningar skall sorteras efter det datum som GENAB mottog kundens föransökan. Detta gäller såväl kunder som väljer att ansluta med ett villkorat avtal som de som väljer att inte göra det. Detaljer för hur återgången skall skötas beskrivs i Bilaga D, men principen är att om den som står näst på tur får plats effektmässigt så skall den erbjudas en anslutning.

GENAB har uppfattningen att regelverket för hur återgången till ovillkorade avtal skall gå till kommer att förtydligas i kommande regelverk. Det är därför troligt att principerna som presenteras här kan komma att ändras när regelverk är på plats.

Motivering

Principen valdes för att den anses vara så rättvis som möjligt mot kund samt gör att köpr principen tillämpas korrekt. Att principen förslås läggas i ett styrdokument och inte i avtalen har att göra med att GENAB tror att återgången till ovillkorade avtal kommer att vara föremål för kommande föreskrifter.

Ekonomiska förutsättningar

Energimarknadsinspektionen, lyfter i sin rapport Ei R2023:08 att anslutningskostnader för villkorade avtal hanteras olika av elnätbolagen. De skriver bland annat att *Ellagen indikerar att ett nätföretag får ta betalt i förhållande till anslutningens storlek och följaktligen rabattera en anslutning om den önskade effekten inte kan tillhandahållas*. I GENAB:s anslutningsavgift finns i dagsläget ingen inbakad kostnad för systemförstärkningar som ligger utanför GENAB:s nät. Då begränsningen ligger i överliggande nät och inte i GENAB:s bör inte anslutningsavgiften rabatteras.

Elnätstariffens kostnadsriktighet kan dock behöva ses över för kunder med villkorade avtal. Detta är ett omfattande arbete och ett helhetsgrepp bör tas. Utfallet i frågan kommer inte påverka intäktsramen.

GENAB uppmuntrar de kunder som är villkorade att delta på den lokala flexibilitetsmarknaden, och på så sätt få ersättning vid frivillig nedreglering. Det är i dagsläget inte helt klarlagt hur flexibilitet kommer att kompenseras för i förhandsregleringen.

Kundperspektiv

Uppskattningsvis inkommer 20 till 30 förfrågningar per år som har en efterfrågad effekt på 1 MW eller mer. Den senaste tiden har det framförallt varit kunder inom laddinfrastruktur, så som publik laddning och laddning för industriernas fordon, som har anslutits i denna storleksordning, men förfrågningarna har även innefattat energilagring, industrier, större flerbostadshus och andra större verksamheter.

Genom att bli erbjuden ett villkorat avtal ges kunden en möjlighet att få tillgång till en anslutning trots den ansträngda situationen i GENAB:s nät.

Kundperspektiv vid beslut

Vid beslut så möjliggörs anslutningar som annars inte hade varit möjliga utan att påverka risken för befintligt kundkollektiv. Beslutet påverkar anläggningar över 1MW och deras möjlighet att ta ut effekt större än 1MW vid de tidpunkter då uttaget ifrån GENAB:s nät är som högst och risk för kapacitetsbrist råder.

GENAB arbetar vidare med mer tillförlitliga prognoser för hur ofta en situation kan uppstå då kund med ett villkorat avtal kan tänkas bli nedreglerad. Uppskattningsvis kommer det att ske väldigt sällan då chansen bedöms som stor att andra åtgärder som löser driftsituationen är tillräckliga.

Kundperspektiv vid ej beslut

Vid ej beslut så kan GENAB hamna i ett läge där det inte är möjligt att ansluta fler anläggningar, då nyanslutningar skulle öka risken för befintliga kundkollektiv.

Konsekvens vid beslut

Vid beslut enligt förslag möjliggörs fler elanslutningar till Göteborg utan att leveranssäkerheten riskeras. Det ger GENAB en riskminimerande verktygslåda att hantera potentiell kapacitetsbrist med samt ger möjlighet att möta upp det krav som eventuella dynamiska abonnemang³ eller villkorade avtal från överliggande nätägare kan komma att erbjuda i framtiden.

Vid ett beslut om införande av villkorade avtal finns det ett antal punkter att ta i beaktning. Dessa berör bland annat kommunikation, regulatoriska aspekter samt samhällsekonomiska aspekter.

- Kunder som blir påverkade av det villkorade avtalet kan begära att avtalsvillkoren prövas.
 - Det är inte klarlagt vad konsekvensen blir om Ei bedömer villkoren som oskäligen.
- Stor medial uppmärksamhet.
 - GENAB kan framstå som en begränsande faktor i stadens utveckling.
- Kunder som är "näst på tur" kan ifrågasätta varför det införs villkorade avtal innan den teoretiska maxgränsen är nådd.
 - Tydliga resonemang, och motiveringar till valet att ansluta kunder med villkorade avtal måste vara på plats.
- Kunder kan välja andra etableringsorter.
 - Detta kan hämma Göteborg Stads mål om tillväxt och klimatomställning

³ Ett koncept som Svenska kraftnät har under utveckling för att möjliggöra ett högre uttag från nätet när mer kapacitet finns tillgängligt. Men det förväntas ställa krav på slutkunden om möjlighet till nedstyrning.

- Kunder som upplever att de blir orättvist behandlade vid nedreglering kan komma att begära prövning hos tillsynsmyndigheten.
 - Det är GENAB:s bedömning att det är upp till nätbolagen att visa att kunder har blivit nedreglerade enligt objektiva och icke diskriminerande förutsättningar.

Konsekvens om ej beslut

Vid ett icke beslut finns det ett antal identifierade konsekvenser som listas här nedan.

- Nyanslutning och effektökningar kan behöva pausas tidigare än om man tillåter villkorade avtal och detta kan hämma Göteborgs tillväxt och omställningsmål
- Nätet nyttjas sämre än med villkorade avtal
 - Genom villkorade avtal kan befintlig infrastruktur användas ännu mer effektivt och möjliggöra för fler anslutningar i befintligt nät då nätet kan köras hårdare med en säkerhet att avropa om något fel skulle uppstå
- GENAB uppfyller inte kraven som DSO om man inte använder alla åtgärder som är samhällsekonomiskt motiverade för att undvika att det uppkommer kapacitetsbrist.

Kommunikationsplan

En övergripande kommunikation om kapacitetsläget i Göteborg är framtagen. Den kommer kompletteras med specifik kundinformation som berör just villkorade avtal. Till exempel:

- Vad innebär villkorade avtal för kunden?
- Hur ofta, hur länge riskerar en kund att bli nedreglerad?
- Hur går det till?

Göteborg Energis bedömning

Utifrån det beslut i ärende med diarienummer 20-2023-0512 som föranleder detta beslutsärende så är det GENAB:s bedömning att de avtal och de villkor som presenteras är det i dagsläget bästa sättet att gå vidare med villkorade avtal på detta utifrån GENAB:s lokala förutsättningar. Det kommer troligen hända mycket på området med potentiellt nya föreskrifter som berör ämnet, men utifrån de förutsättningar som råder idag är de bifogade avtalen den rekommenderade vägen framåt.

Göteborg som ovan

Lars Edström, VD

Jennie Sjöstedt, cNV

Bilaga A

Kundservice: 031- – 62 62 62
Webbplats: www.goteborgenergi.se

Datum:
Kundnummer:

Utkast AVTAL OM NÄTANSLUTNING OCH ÖVERFÖRING AV EL (Högspänning – **XXX** kV)

Mellan Göteborg Energi Nät AB, organisationsnummer 556379-2729, (Elnätsföretaget) och nedan angivna kund (Kunden) har denna dag träffats följande avtal.

Namn		Organisationnr 55XXXX-XXXX
Anläggningsadress		
Postadress		Startdatum för överföring av el 20XX-XX-XX
Anläggningsid		

1 Avtalets omfattning

- 1.1. Elnätsföretaget ska på angiven adress ansluta Kundens elektriska anläggning och överföra el till sådan anläggning på de villkor som anges i detta avtal jämte bilagor.
- 1.2. För anslutningen och överföringen gäller vad som anges i vid varje tidpunkt gällande allmänna avtalsvillkor för anslutning av elektriska högspänningsanläggningar till elnät och överföring av el till sådana anläggningar, för närvarande Nät 2012 H (rev) (Allmänna avtalsvillkor). Om avvikelse föreligger mellan detta avtals huvudtext och Allmänna avtalsvillkor, gäller huvudtexten.
- 1.3. Överföringen och anslutningen omfattar ett uttag av en aktiv effekt i uttagspunkten om XX XXX kW, som inte får överskridas med mer än 10%.
- 1.4. För uttag av aktiv effekt utöver vad som ovan angetts i punkt 1.3 krävs att särskild överenskommelse skriftligen träffas mellan Elnätsföretaget och Kunden.
- 1.5. Uttag av aktiv effekt utöver vad som ovan angetts i punkt 1.3 utan att en särskild överenskommelse därom ingåtts enligt punkt 1.4 ovan, samt uttag som med mer än 10%

överstiger högsta uttag enligt den särskilda överenskommelsen enligt punkt 1.4 ovan, behandlas som överuttag. Elnätsföretaget äger rätt att debitera en särskild avgift för överuttag i enlighet med vid varje tidpunkt gällande avgiftsbilaga, bilaga A.

- 1.6. Kunden är vidare skyldig att omedelbart efter anmodan från Nätägaren begränsa effektuttaget till tillåtet värde om Elnätsföretaget bedömer att ökning av effektuttaget inte kan ske. Se vidare punkt 1.7 nedan
- 1.7 Anläggningen ansluts med en begränsning i uttag av aktiv effekt, av de XX XXX kW som begärs så ansluts YYY YYY kW med begränsning. Kunden åtar sig att senast två timmar efter begäran från Elnätsföretaget, reglera ned sitt effektuttag till max 1000 kW eller annan högre nivå specificerad av Elnätsföretaget. Bilaga A definierar förutsättningarna för kommunikation mellan Kunden och Elnätsföretaget. Det åligger Elnätsföretaget att i första hand använda sig av marknadsbaserade alternativ. Vid avsteg av Kunden från vad som anges om sänkning av uttag av aktiv effekt i denna punkt är Kunden skyldig att utge ett vite till Elnätsföretaget som för närvarande uppgår till 10% av föregående kalenderårs totala elnätsavgift för anläggningen dock lägst 60 000 kronor. Om kunden trots upprepade uppmaningar inte hör samman kravet på att reglerar ned uttaget av aktiv effekten enligt vad som anges i detta avtal kan Elnätsföretaget komma att bryta all överföring av el till kundens anläggning under den tid som det föreligger effektbrist i Elnätsföretagets elnät.

Elnätsföretaget äger rätt att ensidigt uppdatera Bilaga B och Kunden har då nio månader på sig att implementera erforderliga ändringar.

Begränsningen i uttag av aktiveffekt varar fram till dess att Elnätsföretaget bedömer att den abonnerade aktiva effekten kan tillhandahållas under årets alla timmar utan att det påverkar övriga kundkollektivet. Återgången genomförs enligt Elnätsföretagets styrande dokument.

- 1.8 Vid begäran om ytterligare effektökning i uttagspunkten än vad som anges i punkt 1.3 ovan, ansluts upp till 1000 kW ovan ursprunglig nivå utan begränsning, all effekt över de kommer med begränsning oavsett när den begärs om Elnätsföretaget anser att detta är nödvändigt för undvikande av effektbrist i elnätet.
- 1.9 För att minska risken för effektbrist är det tillåtet för Kunden att delat på lokala flexibilitetsmarknader som tillhandahålls av Elnätsföretaget

2 Informationsplikt

Kunden ansvarar för att information kring att Kundens elanläggning är ansluten med villkor om begränsningar i uttag av aktiv effekt, tydligt framgår och förmedlas vid en överlåtelse av anläggningen. Samt att erforderlig kontaktinformation enligt Bilaga B skickas till Elnätsföretaget, enligt bestämmelser i Bilaga B.

3 Anslutningspunkt, uttagspunkt och mätspänning

Anslutningspunkt: Överföring sker i anslutningsbultarna för serviskablarna i Kundens mottagningsställverk (anslutningspunkten), vid 130 kV nominell huvudspänning på ovan angivna anläggningsadress.

Uttagspunkt: Elnätsföretagets mätare på mätarplats med anläggnings-id enligt ovan.
Mätspänning: XXX kV

4 Anläggning

- a. Med ändring av punkt 3.6 i Allmänna avtalsvillkor föreskrivs att Elnätsföretaget drar mot engångsavgift fram erforderliga ledningar till en av Elnätsföretaget vald anslutningspunkt. Elnätsföretaget äger ledningarna och bestämmer deras läge efter samråd med Kunden. Elnätsföretagets ledningar är dimensionerade för ett effektuttag i Kundens anläggning om XX XXX kW, vilken inte får överskridas utan skriftligt medgivande från Elnätsföretaget. Önskar kunden annan anslutningspunkt, annat läge eller ökad kapacitet ombesörjer Elnätsföretaget sådan åtgärd mot särskild ersättning för merkostnader som därvid uppkommer.
- b. Elnätsföretaget ska hållas fortlöpande informerad om vem som är ansvarig driftledare för Kundens anläggning. Kunden ska när som helst utan dröjsmål lämna Elnätsföretagets personal fritt tillträde till de av Kundens och Elnätsföretagets anläggningar som krävs för Elnätsföretagets driftåtgärder, mätaravläsning och annan besiktning.

5 Debitering och betalning

Elnätsföretaget debiterar Kunden för nättjänster i enlighet med den vid var tid gällande avgiftsbilaga, för närvarande "Nätavgifter 20XX". Normaltariff – HSP 130 kV". Till elnätsavgifterna kommer skatter och andra avgifter eller pålagor, som Elnätsföretaget kan åläggas att betala eller uppbära av Kunden.

Debitering av nättjänster sker månadsvis i efterskott.

Dröjsmålsränta debiteras enligt räntelagen. Räntesatsen är referensränta +8 procent. Räntan beräknas från förfallodagen till och med den dag betalningen kommit Elnätsföretaget tillhanda.

6 Avtalets giltighet

Avtalet gäller tills vidare och kan sägas upp av Kunden med iakttagande av två månaders uppsägningstid. Uppsägning ska ske skriftligen.

7 Ändringar

Utöver i de fall som anges i Allmänna avtalsvillkor, punkt 9, kan detta avtal ändras utan föregående uppsägning, om sådan förändring är påkallad med hänsyn till nya eller ändrade villkor från myndighet eller innehavaren av överliggande nät.

8 Övrigt

Detta Avtal är upprättat i två likalydande exemplar varav Elnätsföretaget och Kunden tagit varsitt.

Ifylls av kunden	Ifylls av Göteborg Energi Nät AB
Ort och datum	Ort och datum
Underskrift (behörig firmatecknare)	Underskrift
Namnförtydligande Föramn Efternamn	Namnförtydligande Föramn Efternamn

Bilagor

- A. Avgiftsbilaga
- B. Kommunikationsprotokoll villkorade avtal

Bilaga B

Kundservice: 020 – 62 62 62
Webbplats: www.goteborgenergi.se

Datum:
Kundnummer:

Utkast TILLÄGG TILL AVTAL OM NÄTANSLUTNING OCH ÖVERFÖRING AV EL (Högspänning – 130 kV)

Mellan Göteborg Energi Nät AB, organisationsnummer 556379-2729, (Elnätsföretaget) och nedan angivna kund
(Kunden) har denna dag träffats följande tilläggsavtal till "Avtal om nätanslutning och överföring av el" avseende utökat uttag av aktiv effekt.

Namn		Organisationnr 55XXXX-XXXX
Anläggningsadress		
Postadress		Startdatum för utökat uttag av aktiv effekt 20XX-XX-XX
Anläggningsid		

- Tilläggsavtalets omfattning**

Kunden har begärt att få utöka sitt uttag av aktiv effekt i uttagspunkten på ovan angivna anläggningsadress med XX XXX kW. Kundens abonnerade aktiva effekt i uttagspunkten uppgår därmed till totalt YY YYY kW. Av nämnda utökning av den abonnerade aktiva effekten kan Elnätsföretaget inte garantera att det under årets alla timmar finns kapacitet i elnätsföretagets elnät för uttag av aktiv effekt överstigande maximalt ursprunglig abonnerad aktiv effekt plus 1000 kW.
- Begränsning i uttag aktiv effekt**

Begränsning i den begärda utökningen av effektuttaget enligt punkt 1 ovan innebär att Kunden förbinder sig att senast två timmar efter begäran från Elnätsföretaget, reglera ner sitt sammanlagda uttag av aktiv effekt till max ZZZZZ ZZZZ kW eller annan högre nivå specificerad av Elnätsföretaget. För undvikande av effektbrist i Kundens uttagspunkt åligger det Elnätsföretaget att i första hand använda sig av marknadsbaserade alternativ. I Bilaga A definieras förutsättningarna för kommunikation mellan Kunden och Elnätsföretaget. Vid avsteg av Kunden från vad som anges om sänkning av uttag av aktiv effekt i denna punkt är Kunden skyldig att utge ett vite till Elnätsföretaget som för närvarande uppgår till 10% av föregående kalenderårs totala elnätsavgift för anläggningen dock lägst 60 000 kronor. Om kunden trots upprepade uppmaningar inte hör samman kravet på att reglerar ned uttaget av aktiv effekten enligt vad som anges i detta avtal kan

Elnätsföretaget komma att bryta all överföring av el till kundens anläggning under den tid som det föreligger effektbrist i Elnätsföretagets elnät.

Elnätsföretaget äger rätt att ensidigt uppdatera Bilaga A och Kunden har då nio månader på sig att implementera genomförda uppdateringar.

- 1.3 Begränsningen i uttag av aktiv effekt vid effektbrist varar fram till dess att Elnätsföretaget bedömer att den abonnerade aktiva effekten kan tillhandahållas under årets alla timmar utan att det påverkar övriga kundkollektivet. Återgången genomförs enligt Elnätsföretagets styrande dokument.
- 1.4 Vid begäran om ytterligare effektökning i uttagspunkten än vad som anges i punkt 1 ovan, ansluts upp till 1000 kW ovan ursprunglig nivå utan begränsning, all effekt över de kommer med begränsning oavsett när den begärs om Elnätsföretaget anser att detta är nödvändigt för undvikande av effektbrist i elnätet.
- 1.5 För att minska risken för effektbrist är det tillåtet för Kunden att delat på lokala flexibilitetsmarknader som tillhandahålls av Elnätsföretaget
- 2 **Informations plikt**
Kunden ansvarar för att information kring att Kundens elanläggning är ansluten med villkor om begränsningar i uttag av aktiv effekt, tydligt framgår och förmedlas vid en överlåtelse av anläggningen. Samt att erforderlig kontaktinformation enligt Bilaga A skickas till Elnätsföretaget, enligt bestämmelser i Bilaga A.
- 3 **Övrigt**
I övrigt gäller avtalet om anslutning av elektriska anläggningar till elnät och överföring och överföring av el till sådana anläggningar "Huvudavtalet" på oförändrade villkor.

Detta tilläggsavtal är upprättat i två likalydande exemplar varav Elnätsföretaget och Kunden tagit var sitt.

Ifylls av kunden	Ifylls av Göteborg Energi Nät AB
Ort och datum	Ort och datum
Underskrift (behörig firmatecknare)	Underskrift
Namnförtydligande	Namnförtydligande

Bilaga C

Utkast Kommunikationsprotokoll villkorade avtal, Telefon

Vid behov av nedreglering ska Elnätsföretaget ringa till Kunden på nedan givet nummer. Elnätsföretaget åtar sig att ringa vid två (2) med minst tio (10) minuter mellan samtalen och meddela att Kunden ska dra ned sin effekt, oavsett om Kunden svarar eller inte skickas där efter ett SMS till Kunden. Det är informationen i detta SMS som ska anses vara själva nedregleringsmeddelandet. SMS:et skall vara uppbyggt på följande format

KRAV PÅ NEDREGLERING: I enlighet med de villkor som gäller för elanläggning [anläggningsID], ska effektuttaget i anläggningen senast inom två (2) timmar sänkas till max [X] MWh/h från och med [Starttid YYYY-MM-DD hh:mm] till och med [sluttid YYYY-MM-DD hh:mm, Alternativt till dess att ett sms meddelande om återgång mottages.].

Det telefonnummer som har angetts av Kunden är: 07xx xxx xxx, Det åligger Kunden att se till att Elnätsföretaget ha rätt telefonnummer till Kunden. Vid byte av telefonnummer är kunden skyldig att meddela meddelas Elnätsföretaget här om, på villkoradeavtal@goteborgenergi.se senast 14 dagar innan bytet träder i kraft. En skriftlig bekräftelse på att bytet gått igenom skickas från Elnätsföretaget till Kunden. Har Kunden ej mottagit en skriftlig bekräftelse anses inte bytet vara genomfört. Elnätsföretaget har en ensidig rätt att uppdatera de kontaktmetoder som definieras i denna bilaga.

Bilaga D

Utkast Styrdokument återgång till ovillkorade avtal

Bakgrund

Villkorade avtal skall bara användas när det finns en effektbrist, eller att risk för sådan uppstår. Detta dokument styr hur återgången till ovillkorade avtal skall gå till. Detta dokument skall alltså tydliggöra de principer som GENAB använder sig av när man bedömer att delar av eller alla villkorade anslutningar kan överföras till ovillkorade avtal.

Efterlevnad av lagar och förordningar

GENAB skall följa de lagar, förordningar och dylikt som finns eller tillkommer och kan påverka principerna i detta dokument.

Återgång till ovillkorade anslutningar

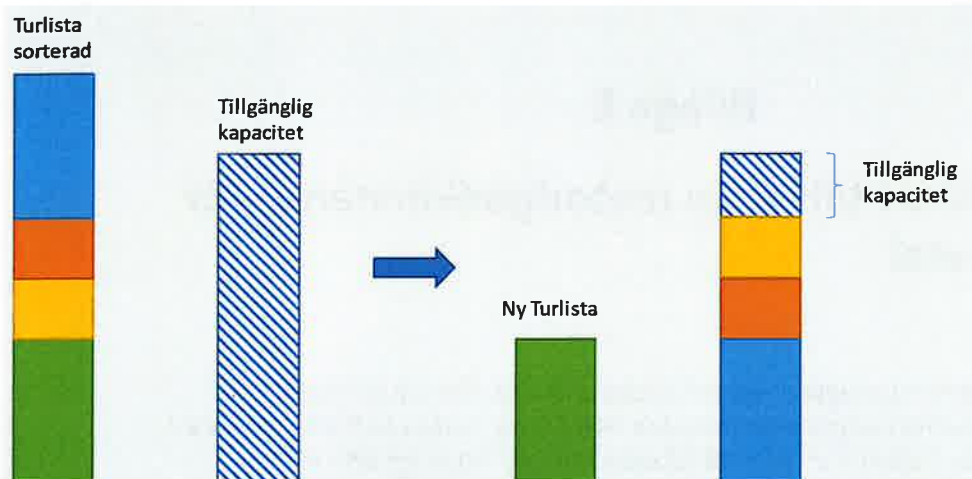
För att återgång till ovillkorade avtal skall genomföras gäller att:

1. GENAB bedömer att förändringen i tillgänglig effekt är långsiktig till exempel genom:
 - a. Utbyggd nätkapacitet
 - b. Kraftigt förändrade konsumtionsmönster
2. Att en överföring av villkorade till ovillkorade avtal inte påverkar risken för befintliga ovillkorade kunder negativt, när det kommer till driftsäkerhet.

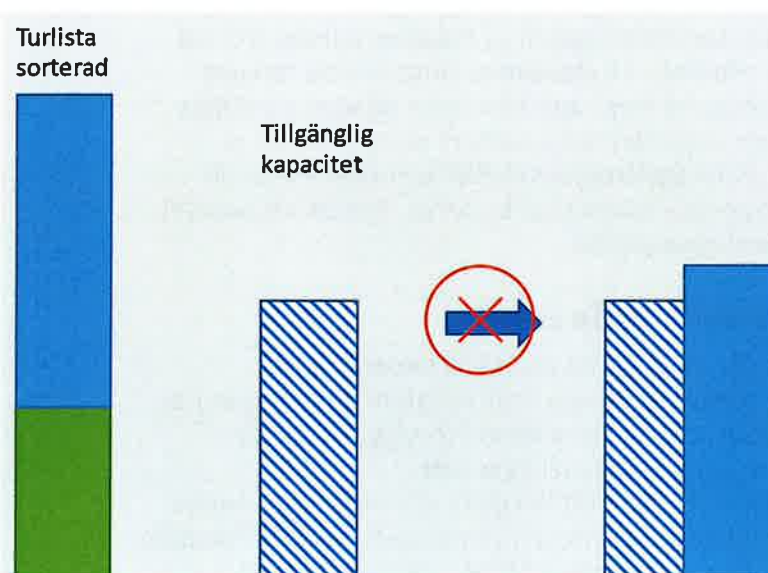
När båda ovan villkor är uppfyllda för en given effekt, så tas det första avtalet i kön och erbjuds en ovillkorad anslutning, detta upprepas till dess att GENAB bedömer att ingen kapacitet längre finns att tillgå.

Turlistan består av både de anslutningar som har villkorats, har tackat nej till att ansluta med villkor eller har blivit nekade att ansluta vid önskad tidpunkt. Turlistan sorteras på det datum föransmälan mottogs av Göteborg Energi Nät AB

Figur 1 exemplifierar hur tilldelning av ovillkorade avtal kan gå till. Figur 2 visar däremot hur tilldelningen inte kan gå till, här är den blå kunden först i väntelistan, men den blå kunden har en begäran som är större än det tillgängliga utrymmet och kan därför inte erbjudas ett ovillkorat avtal, eftersom kunder ansluts i enlighet med sorteringen på väntelistan kan inte heller den gröna kunden i figuren anslutas trots att utrymmet skulle kunna ha medgett det.

Figur 1 Illustrera hur anslutningar i turlistan kan tilldelas ovillkorade avtal

Figur 2 Visar hur tilldelningen av efterfrågad effekt inte kan gå till

Bilaga E

Utkast Ansökan till Ei om metodgodkännande för villkorade avtal

Inledning

Inom en 10-12 årsperiod prognostiserar Göteborg Energi Nät AB (Bolaget) en ökning av effektbehovet i områdeskoncession 446 ER med cirka 600 MW, vilket är en omfattande ökning då nuvarande effektbehov uppgår till drygt 850 MW. Innehavare av stam- och regionnät har inlett processen med att förstärka överföringsförmågan till Västra Götaland och Göteborg. Mer effekt kommer att kunna överföras stegvis, men arbetet med att öka överföringskapaciteten tar för lång tid för att möta den prognostiserade efterfrågan från Bolagets kunder. För att möjliggöra energiomställning, elektrifiering och stadsutveckling arbetar Bolaget med ett antal verktyg för att tillgängliggöra mer kapacitet. Inom Bolaget utvecklas nu en verktygslåda för att frigöra mer kapacitet och snabbare möta behovet av nyanslutningar och effekttökningar. Verktygslådan innehåller nya arbetssätt och komponenter i energisystemet, exempelvis storskaliga batterier, flexibilitetshandel, lokal elproduktion och villkorade anslutningsavtal.

Metod för framtagande av villkorade avtal

Processen startade med att Bolaget genomförde en analys av kapaciteten i nuvarande elnät och tillkommande nätförstärkningar i förhållande till prognoser av tillkommande effektuttag. Bolaget kunde konstatera att det föreligger risk för kapacitetsbrist i Bolagets nät och att problematiken ligger i att överföringskapaciteten från överliggande nät in till Bolagets nät inte ökar i samma takt som det prognosticerade behovet av uttagseffekt från Bolagets kunder. Bolagets nystartade marknadsplats för flexibilitet, Effekthandel Väst, används som ett verktyg för att handla med efterfrågefleksibilitet och minska risken för kapacitetsbrist, men Bolaget behöver ha fler verktyg på plats för att möta det ökade effektbehovet hos Bolagets kunder. Därför ser Bolaget nu även ett behov av att börja teckna villkorade avtal med nya nätkunder och befintliga kunder som begär effekttökningar.

Bolagets arbete med att ta fram nämnda avtal påbörjades under våren 2023. Bolaget har under arbetets gång varit i kontakt med andra nätbolag som har liknande problematik och som har, eller funderar på, att införa villkorade avtal.

En intern arbetsgrupp har utformat villkorade avtal genom

- Att beakta de skrivelser som Ei har gjort på området, bland annat Ei R2023:08
- Dialoger med kunder, från bland annat kategorierna energilager och industri, för att ta in deras synpunkter.

- Att ta fram ett övergripande ramverk för när villkorat avtal ska erbjudas och för vilken typ av förfrågningar det är aktuellt.
- Dialog och rådgivning med Bolagets jurist.

Bolaget har beslutat att

- Samma villkor ska gälla för alla kunder, nyanslutningar och effektökningar.
- Förfrågningar om ett effektuttag överstigande en viss effektgräns ska erbjudas villkorat avtal för den överskjutande delen.
- Kunderna får en given tids förvarning innan kunderna måste sänka sitt effektuttag till angiven nivå.
- Påföljden för avtalsbrott ska utgå i form av vite och om kunden trots upprepade uppmaningar inte reglerar ned sitt uttag kan Bolaget bryta leveransen till kunden.

När dessa beslut har fattats har det särskilt beaktats.

- Hur avtalsvillkoren kan utformas opartiskt, objektivt och icke-diskriminerande
- Hur avtalsvillkoren kan utformas för att åstadkomma ett så effektivt nätutnyttjande som möjligt
- De lokala förutsättningar som finns i Bolagets nät och på vilket sätt användandet av villkorade avtal kan avhjälpa effektbrist

Generell beskrivning - anslutningsprocess villkorade avtal

Nedan följer en generell beskrivning av hur anslutningsprocessen för kunder kommer att se ut efter det att Bolaget har gjort bedömningen att villkorade avtal är nödvändiga

Steg	Beskrivning	Kommentar
1	Anslutningsförfrågan eller begäran om effektökning inkommer till Bolaget.	
2	Överstiger förfrågan en utökning eller nyanslutning med 1 MW eller mer än kommer kunden att erbjudas ett villkorat avtal på all begärd effekt som överstiger 1 MW. Rör förfrågan en begäran om mindre än 1MW följs normalt anslutningsförfarande.	Gränsen 1MW kommer ses över löpande och anpassas efter vid var tid rådande förutsättningar.
3	Dialog med kunden om innebörden av det villkorade avtalet.	

4	Kunden offereras en anslutning där det tydligt framgår att anslutningen är villkorad fram till dess att nätbolaget bedömer att det inte föreligger en kapacitetsbrist.	
5	Vid beställning upprättas kontaktvägar som ska användas vid eventuell aktivering av kravet på sänkning av effektuttag enligt det villkorade avtalet.	
6	Kund ansluts	I avtalet framgår tydligt kundens och Bolagets åtagande, samt eventuella påföljder om inte avtalet efterlevs.

Användning av villkorade avtal

Vid en normal driftsituation då det krävs en sänkning av effektuttag kommer villkorade avtal alltid ses som en sekundär åtgärd och marknadsbaserad efterfrågefleksibilitet kommer alltid utvärderas i första hand. Endast i de fall Bolaget ser att Bolaget inte kan upprätthålla en god driftsäkerhet genom att avropa tillräcklig efterfrågefleksibilitet kommer Bolaget aktivera villkorade avtal som åtgärd.

Villkorade avtal är ett nytt verktyg för Bolaget och Bolaget har tagit fram avtalsvillkoren i enlighet med den tolkning Bolaget gör för när villkorade avtal får tecknas och hur de får användas i relation till marknadsbaserad flexibilitet. Om Ei vill ha förtydligande eller vill ha en vidare dialog om utformning av villkorade avtal förutsätter Bolaget en återkoppling från Ei.

Med vänliga hälsningar
Lars Edström
VD Göteborg Energi Nät AB

Bilaga F

Begreppslista

Begrepp	Förklaring
Begäran om nedreglering	Den begäran om nedreglering som Nätbolaget skickar ut till villkorade kunder när de skall regleras ned. Kan liknas med "avrop" av flexresurs
Turlista	En lista som sorteras på det datum GENAB mottog föransmälan ifrån kunden, och som föreslås styra bland annat återgången till ovillkorade avtal.